

קונטֿרָס עֹזֵר דָּלִים

יְחִזְקָה וַיַּעֲזֹב אֶת כָּל הַיְרוֹדִים וְכָל הַגְּפּוֹלִים
וְכָל הַמְּשֻׁלְּכִים בַּתְּאֻוֹתֵיהֶם וּבַמְּדוֹתֵיהֶם
הַרְעוֹת, וַיַּוְרֵה לָהֶם דָּרְךָ אֵיךְ לְשׁוֹב אֶלְיוֹן
יַתְּבִּרְךָ.

*

בְּנֵינו וּמִפְּסֵד עַל־פִּי דָּבָרִי
רַבְנָנו הַקָּדוֹש וְהַגּוֹרָא, אָזְר הַגְּנוֹז וְהַאֲפּוֹן
בּוֹצִינָא קָדִישָׁא עַלְאהָ, אָדוֹנוֹנוֹ, מָוֹרָנוֹ וְרַבְנָנוֹ
רַבִּי נָחָמָן מִבְּרָסָלָב, זַכְוֹתוֹ גָּגָן עַלְינוּ.

וּעַל־פִּי דָּבָרִי תַּלְמִידָׁו, מָוֹרָנוֹ
הַקָּדוֹש, אָזְר נְפָלָא, אָשָׁר כָּל רֹז לֹא אֲנִיס לַיה
רַבִּי נָתָן מִבְּרָסָלָב, זַכְוֹתוֹ גָּגָן עַלְינוּ,

וּמְשֻׁלָּב בְּפַטּוֹקי תּוֹרָה, נְבִיאִים, קְתוּבִים וּמְאַמְרִי
חֲכָמֵינו הַקָּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְרָשִׁים וּזְמָרָה הַקָּדוֹש.

*

הַזָּבָא לְדִפּוֹס עַל־יְדֵי
חַסִּידִי בְּרָסָלָב
עִיה "קִירּוֹשְׁלִים תּוֹכְבָּ" א

מוֹהָרָא"ש נ"י אמר, שאין עוד מידה יותר
יבכה בחבי האדם כמו לעזר לדלים
ולאמללים, ועקר העזר הוא עם דבר
טוב וחידך רחוב, שזה שונה יותר מפסוף,
כי יש בגנידם שסובלים סבל גדול
רעותרים עליהם כל מיגי משבורים ונגלים,
ועל-ידי שאותה בא אליהם ומרבר עליהם,
ומתיך להם ומרחיב דעתם, זה שונה יותר
מכל חון שיש בעולם.

(אמרי מוֹהָרָא"ש, חלק ב', סימן תקפו)

קונטראס

עלזר דלים

.א.

צָרִיךְ שֶׁתַּדַּע, אֲהוֹבֵי, בְּנֵי הַיקָּר, אֲשֶׁר אֵין עוֹד
מֵצָה גְּדוֹלָה מִלְחָזֶק נְפָשׁוֹת דָּלִים וְשָׁבוּרִים, וְדָבָר
זֶה מַאֲדַחְשׁוֹב אֲצָלוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָל אַלְוֵי הַשְׁבּוּרִים
וְהַמְּדָכָאים, הֵם הֵם פְּלִיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ
מִשְׁתְּפָמֵשׁ רַק עִם גְּלִים שָׁבוּרִים, וּעֲלֵיכֶן כָּל מַי
שַׁהְוָא שָׁבוּר וּמְדָכָא בִּיסּוּרִים, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הָוּא
חַפֵּץ בָּוֹ, וְשׂוֹרָה אֲצָלוֹ, כִּי אֵין הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הָוּא
שׂוֹרָה אֶלָּא בָּמָקוֹם נִמּוֹךְ — אָדָם הַשָּׁבוּר וּמְדָכָא
בִּיסּוּרִים, וְאֵם הִי בְּגִינִּי־אָדָם יוֹדָעִים מִמְּעָלָת הָעַנִּי
וּתְהֻלָּל, אָדָם שָׁבוּר וּמְדָכָא בִּיסּוּרִים, וְאֲשֶׁר הָוּא
מִשְׁכַּן הַשְׁכִּינָה, אָז הִי מַכְבָּדִים אֹתוֹ מַאֲדָ, וְדִיקָּא

על-ידי-זה היה נשפע גם עליהם אור וזיו ונשفع אלקי. ומתחמת שבני-אדם אין יודעים זאת, לכן הם מזוללים מאד בבני-אדם דלים ועניים, שבורים ומדכאים, וגדול עונם מנשא. ניש בני-אדם שסובלים צרות ויטורים מרים, והכל מפני שלא כברנו ולא יראו את איש עני ומדכא ביטורים; וכך ראה, אהובי, לחזק ולאמן תמיד את העניים והדלים, השבורים והרצויים, המדכאים ביטורים, ושברך יגדל מאד מאר בשמי. וזה עקר מצות צדקה — לחזק ולאמן את לב הדלים, לשמחם ולוודם ולדבר על להם דברי נחומיים, ויעשה שלום בינם ליבו יתברך, כי על-פי-רב כל אלו השבורים והרצויים מלאים קשיות וסכנות עליו יתברך, ורבים צורתיהם הם מתרהרים אחריו יתברך, על מה ולמה מגיע להם כל זאת, וכשנמצא בר ישראל שעוסק בעסק קדוש ונורא זה — לחזק ולאמן את נשות ישראל בכלליות ואת הדלים והשורי לב בפרטיות, לפניו יפתחו כל העולמות, וננתנים לו רשות להגן לפניו ולפניהם, וזכה לטל משם מה שהוא רוץ; כי זה עקר מעלה האזכה וחסד שנצטינו כל-כך הרבה עליהם, וגדל שכרם שערכם סובב על חזוק עניים ודלים, שבורים

וַרְצׁוֹצִים, לְדַבֵּר עַל לֶבֶם דָּבוּרִי נְחוּמִים וַהֲתַחְזֻקּוֹת,
וְעַל־יִדְיִזָּה גּוֹרְמִים שַׁיְהִיוּ נְעַשִּׂים מְשֻׁכָּן לְשִׁכְינָת
עַזּוֹ יִתְבָּרֶךְ, כִּי בְּאַמְתָה דִּיקָא אַצֵּל אֱלֹהִים הַעֲנִים,
הַשְׁבוּרִים וְהַרְצׁוֹצִים, הַדְלִים וְהַמְּדֻכָּאים בִּיסּוּרִים
שֹׂרָה הַקָּדוֹש־בָּרוֹך־הּוּא, אֲךָ הֵם נְמַצָּאים תִּמְיד
בְּסֶפֶנָה אֲדוֹלָה עַד מָאֵד, כִּי אֵם מַתְזֻקִים עַצְמָם מִכֶּל
מַה שְׁעֹזֶר עַלְיָהֶם, וְאֵין לָהֶם שׁוֹם קָשִׁיות וַסְּפָקוֹת
עַלְיוֹ יִתְבָּרֶךְ כָּלֶל, רַק אָוּמָרִים "צָדִיק הַנוּ" הַכָּל
דָּרְכֵי וְחַסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו" (פְּהָלִים קְמָה, יג), "הַצִּיר
פְּמִים פָּעַלוּ אֶל אַמְוֹנה וְאֵין עַזְלָל צָדִיק וַיְשַׁר הּוּא"
(דָּבָרִים לְבָב, ד), דִּיקָא אֶזְנָת נְعַשִּׂים מְשֻׁכָּן לְשִׁכְינָת עַזּוֹ
יִתְבָּרֶךְ, אֲכָל עַל־פִּירְבָּן מִכֶּל הַצְּרוּת וְהַיטּוּרִים
וְהַמְּרִירִות וְהַדְּכָאֹנוֹת וְמַחְלִישֹׁת הַדָּעַת, הֵם
נְשָׁבָרים וּנְנוּפָלים עַל־יִדְיִזָּה מִפְּדָגָתָם, וַיְכֹלִים
לְפָל מִפְּשָׁר בָּרְגָע לְנוֹזְבָא דְתַהוֹמָא רַבָּה, כִּי הַדְלִים,
הַעֲנִים וְהַאֲבִינוֹנִים, הַמְּדֻכָּאים בִּיסּוּרִים או שָׁהָם
עוֹלִים מִעָלָה מִעָלָה, אֲשֶׁר אֵין עַרְך אֲלֵיכֶם —
כְּשִׁמְקָבְלִים כָּל הַבָּא עַלְיָהֶם בְּשִׁמְחָה וּבְהַרְקָבָת
הַדָּעַת — או שְׁנוּפָלים מַטָּה מַטָּה בְּנוֹזְבָא
דְתַהוֹמָא רַבָּא, כְּשֶׁהָם מַלְאִים קָשִׁיות וַסְּפָקוֹת עַלְיוֹ
יִתְבָּרֶךְ. וְלֹכֶן מַי שְׁעֹסֶק בַּעֲבוֹדָה הַקָּדוֹשָׁה הַזֶּה —
לְחַזָּק וּלְאַמֵּץ כָּל הַשְׁבוּרִים וְהַרְצׁוֹצִים, הַשְׁפָלִים

והקטענים, ומפניו ביהם רוח חיים חדשה, אין מעלה יותר גודלה מזו, כי עליידיזה גורמים שיהיה להשכינה משפטן כאן למטה בזה העולם. ולכון גודלי מבחן הצדיקים חי בעיניהם שבורים ורציצים ומדכאים ביטויים קשים ומריים, וקיה להם לב נשבר לגמרי, שבור בעלף שברים ורסיסים, ולכון היתה השכינה שריפה אצלם בקביעות, ועל מנת שלא יפלו באיזו חלישות הדעת, או באיזה משבר וקשיות עלייו יתברך, זמן להם הקדוש ברוך הוא תמיד אנשים שבתו דעתם נגדים, וחזקו ואמרו אותם והפיחו בהם רוח חיים חדשים, ועל-ידייזה הרוחיו שניהם — הצדיקים עלוי ביהר שאות וביתר עז בדקות הבורא יתברך שמוא, כי מרוב שבירותם, האיר עליהם ביהר שאות וביתר עז שכינת עוז יתברך, וכן אליהם שאנו שבאו אליהם וחזקו ואמרו אותם ונדרבי להם כפי נדבתם להם והחזיקום בפרנסה, נשפע עליהם אור וזיו וחיות דבקות הבורא יתברך שמוא, ועל-ידייזה נושאנו גם בגשמיota, כי כשםAIR אור רוחני, ממילא מתגשם ונעשה מזה גשמיota; ולכון ראה אהובי, בני היכר, להיות שלים נאמן לאלקין ישראל, ותמיד מסעך בעסק הקדוש והנורא הזה.

לחזק את כל בר ישראל בכל מיני התוצאות, ותשפחים בכל מיני שמחות, ובפרטיות את הצדיקים האמתיים אשר להם תמיד שבור כח מסhaber, ועל-ידי שתעסוק בזה לעזר לדלים, תעשה משכן לשכינת עוז יתברך, ויהיה לך טוב בעולם זהה וטוב בעולם הבא, ויאיר عليك מלך עליון בהאה וbezir נפלא, וישפיע عليك שפע רוחני ושפע גשמי, ותהייה מאד חשוב בשםים, ויצאו ברושים לפניך בכל יום: "הבו יקר לדיווקנא דמלכא עלאה"; אשרי מי שמקנים את דברי אלו אל תוכך לבו, ואז טוב לו כל הימים.

ב.

צרייך שתרע, אהובי, בני, אשר אין לך עוד מצוה יותר גדולה ממצוה זו — להחיות ולחזק אנשים שבורים ומדכאים ביטוריהם, כי יש בנין-אדם שטובלים מרירות דמרירות מעaczem, שעוברים עליהם יסורין בגוף ובנפש, וכן יש בנין-אדם עניים מרודים שאין להם כדי לפרש את בני ביתם, והם מסבבים באורות וחוותה, ויש בנין-אדם שאין להם אשא,ongan מי שהוא ריק או גרוש או אלמן, והם

שברורים ורוצחים ושורים במרה שחורה ודפאון פנימי, ויש בני אדם שאין להם שלום בית וכחoma כל מיני צרות ויטורים שעוברים על בני אדם, והם נמצאים תחת לחץ תמיד, אנשים כאלה אין עוד מזוה יותר גדולה מלתוך ולא מזמן אותם, ולדבר על לבם דבורי נחומיים והתחזקות ולഫיטם בהם רוח חיים, ואלו יתברך דבר זה יותר גדול מכל העבודות שבעולם, כי לעוזר לבר ישראל הוא במני שועור להשבינה דיקא, ועליכן אשרי ואשרי מי שעוסק במצוה הרבה זו, ואז יפתח לו מחו בהשגות המורה והשגות אלקות במדרגה עליונה עד מאד, וייהי עולם פתוח לפניו תמיד. והואו אנשים פשוטים עד מאד, אך הכניסו עצם במצוה ועובדיה זו — לעוזר לדלים ולנשברי לב, ובזכות זה פתח להם הקדוש ברוך הוא שערי הברכות, שכל מי שברכו הברכות נתקימו בידם, כי המחזק ומאמץ דלים ושבורים ורוצחים הברכות מצויות בידיו; וכך עשה זאת אהובי, בני, שתמסר את נפשך בפועל ממש לחזק ולשם את כל אלו הנשמות השבורות והרוצחות, העניים והעניים, ותדבר על לבם דבורי התחזקות, ומחדר ביהם אמונה פשוטה ובטחון חזק בו יתברך, ושלא

יפחדו מכל מה שעובר עליהם, כי בונדי הפל לטוּבָה מִפְנֵי יַתְבְּרֹךְ, ולא את כל דבר יכולם להבין תכף-ומיד, ובונדי יש עניין שייתה פך הכל לטוּבָה, וסוף הכאב לבוא, שירגישו גם הם את אמתת מציאותו יתברך שלא כל הארץ בבדו וכדוםה כל מיני דבורים ערבים ומתקים, צריים לדבר על לב דלים ושבורים, ואז תראה איך יש-יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, ויפתח לפניך כל גנוי דמלכא, ותתברך بكل הברכות, והכל יהיה מסיר בידך.

ג.

אריך שתדע, אהובי,بني, אשר לחזק ולאפץ ולעוזר יהודי שבור, זו המזוהucci גדולה, כי אמרו חכמיינו הקדושים (בבא בתרא יא): כל המקדים נפש אחת מישראל כאלו קים עולם מלא, כי מי שהוא שבור ומדכא ביטורים, וסובל מרירות גדולה, הוא יכול לבוא לכל מיני רעות, חס ושלום, עד התאבדות, חס ושלום, כי כשפר וצר לאדם, ואיןו מוצא שום דרך ומקום איך לאאת מהפה והצרה שנפל לשם, אז איןנו רואה לעצמו עצה רק

להתאבך, חס ושלום, או לעזוב הכל ולהתיאש מהחמים לגמרי, וכשהאתה בא אל איש כזה, ומהיה ומשמך אותו ומעודדו ומניס בז תקונה, והוא רואה שהיה לו פעם טובה, ומתייל לצאת מעצמו, מאמין לי, אהובי,بني, שהיה עולה על כל המצוות, כי אתה פשוט מציל נפש משאול תחתית, וכל המצוות שיקים וכל התורה שילמד, זה נזכר על זכותך; ועל-בן זאת עשה, אהובי, בני הicker, מאחר שכבר נפלת במקום שנפלת, ואתה בעצמך מלא חטאיהם ועוננות ופשעים, אם אתה רוצה לשוב בתשובה אמתית, ולתקן את מעשיך, קח לעצמך מצוה זו — לעודד דלים ולתקן אמללים ולשمح שבורים, שבזה ממש תחי מתים, ושברך גדול מאד מאד בשמים, ואם היו בני-אדם יודעים את גודל הזכות והמצוה הזו, ומה גודל התקין בשמים, אז היו עוסקים בזתמיד. כי עobar היום על בני-אדם מה שעובר — צרות וייטורים מרירות ונתקות, וכל מני ברפתקות, ואין מי שיחזקם ואין מי שייעודם, וכשהם אליהם אחד, ומחזקם ומשמכם ומעודדם ומפיקם בהם רות חיים, מאמין לי, אהובי, בני, אשר בו ברגע אתה מאיר אור כזה בכל הרים, וגם על נשמהך יורד אור גדול עד

מַאֲדָ, עַד שְׁגַמְחָלִים לְכָל עֻזּוֹנוֹתִיךְ; וּעַל-כֵּן רָאָה
 לְעַסְק בַּעֲבֹדָה הַקָּדוֹשָׁה הַזֶּוּ שֶׁל — לְמַזְקָן וְלְעוֹדָד
 כָּל יְהוּדִי שָׁבוּר וְגַדְפָּה, עַנִּי וְדָל, וּבָזָה תָּקִים מִצּוֹת
 אַדְקָה בְּשִׁלְמוֹת, וַיִּמְשְׁכוּ עַלְיכָךְ כָּל מִינִי אֲוֹרוֹת
 עַלְיוֹנִים; כִּי בָּאַמְתָּה עַלְיכָךְ לְדֹעַת, אֲהֹובִי, בְּנִי הַיקָּר,
 אֲשֶׁר הוּא יַתְּבִּרְךָ עַצְם הַחֶסֶד, עַצְם הַטוֹּב, עַצְם
 הַרְחָמִים, וְהַוָּא יַתְּבִּרְךָ רֹצֶחֶת רָק לְהִיטִּיב לְבָרִיאָתָיו,
 וַיְמַה שָׁאָנוּ רֹאִים שַׁעֲוָבָר כָּל-כֵּךְ הַרְבָּה מִרְירִות
 וְצָרוֹת, עַנִּיות וְדַחֲקִות, יִסּוּרִים וְהַרְפַּתְקָאות, הַפְּלָל
 מִצְדָּה אָדָם, שֶׁמְרָב קָלְקִיל מַעֲשָׂיו קָלְקָל אֶת כָּל
 הַמְחִין שֶׁלּוּ, וְאַינוּ יִכְּזֹל לְקַבֵּל בָּהֶם אֶת אָרוֹן
 יַתְּבִּרְךָ, אֲשֶׁר הוּא רָק טֹב וְחֶסֶד וְרַחֲמִונָה, וּבְשִׁבְלָל
 שְׁפֵלִי הַמְחִין שֶׁלּוּ פְּגָומִים וְשָׁבוּרִים, עַל-כֵּן מִרְגִּישׁ
 בְּאַלוּ מִלְמָעָלה רֹצִים רָק לְנַקְםָ בָּוּ וְלִהְרָעָ וְלִצְעָר
 וְלִינְפָּר אֶתְהוּ, וּכְשַׁאֲפָה תָּבֹא וּמְשִׁפְלָל וּמְחַכִּים אֶת
 הָאָדָם עַל-יָדֵי שְׁתַּשְׁמַח וְתַּבְּדֵח אֶתְהוּ, וּמַרְחִיב לְזַה
 אֶת דַּעַתּוּ, עַל-יָדֵי-זֶה בְּעַצְמוֹ יַתְּבִּטְלוּ מִמְנוּ כָּל
 הַצָּרוֹת וְהַיִסּוּרִים וְהַמְּרִירִות, וַיְהִי אָדָם אַחֲר
 לְגָמָרִי, וַיִּקְבֵּל אֶת אָרוֹן יַתְּבִּרְךָ, וּמַרְחִיב לְזַה;
 וְעַל-כֵּן רָאָה גָּם רָאָה, אֲהֹובִי, בְּנִי, לְמַזְקָן וְלְאַמְץ אֶת כָּל
 הַגְּנִפְשׁוֹת הַשְּׁבוּרָות וְהַפְּגָומָות, וּמַחְדִּיר בָּהֶם תָּקוֹהָ
 טֹבָה, וּמַרְאָה לְהֶם ذָרָךְ אֵיךְ לְצֹאת מִמְצּוּקֹתֵיכֶם

וְצָרוֹתֵיהֶם. וְאֵין לְךָ עַד מִצּוֹה יְוָתָר גָּדוֹלָה מִמִּצּוֹה
זֹה, לְהַחֲיוֹת דָּלִים וּגְשָׁבָרים, כִּי אַתָּה עֹסָק בַּהֲצָלָת
נִפְשׁוֹת. וַיַּכְרֵד בְּדָבָר זֶה לְעוֹלָם, וְאֶל יָקָל בְּעִינֵיכֶם עַנְיָנִין
זֶה לִמְזֹק דָּלִים עַנְיָנִים וּאֲבִיּוֹנִים, שְׁבוּרִים וּרְצִיצִים,
כִּי תָקִין נִפְשָׁךְ תָּלוּי בָּזֶה, מָה גַם אִם תִּתְבֹּgn הַיּוֹטֵב
תְּرָאָה שֶׁגַם תָקִין עוֹלָמוֹת הַלְּוִי בָּזֶה, כִּי כָל בָּר
יִשְׂרָאֵל הוּא מַקְשֵׁר אֶל הַעוֹלָמוֹת הַעֲלִיוֹנִים, כָּל
אֶחָד כִּי שֶׁרְשׁוֹ שְׁנַלְקָח מִשֵּׁם, וְכֵשׁוֹהָר שְׁרֵי
בָּעֶצְבּוֹת וּבְדָקָאָן וּבְכַיאָוֹשׁ וּבְמְרִירּוֹת, אָז הוּא נַעֲטָק
לְגָמְרִי מִמְנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל הַעוֹלָמוֹת הַתָּלוּיִם בָּו
חַרְבִּין וּשְׁבוּרִים, וּבָזֶה שָׁאָתָה מִתְּהָ וּלְעוֹדֵד עַנְיָנִים
וּשְׁבוּרִים, אַתָּה חֹזֵר וּמַקְשֵׁר אֹתָם אֶל שֶׁרֶשֶׁם
בְּעוֹלָמוֹת הַעֲלִיוֹנִים; וּעַל-כֵּן רָאָה לְהִזְמָה חִזְקָה
וְאַמְּרִיךְ כָּל יָמִי מִיָּחִיד לְעַסְקָה רַק בָּזֶה, לִמְזֹק וּלְאַמְּצָץ
אֶת נִשְׁמֹות יִשְׂרָאֵל לִמְטָה, וְתֹזֵף לְהִזְמָה עַיל וּנְפִיק,
וּדְבוֹרָךְ יִתְקִים לִמְטָה וּלְמַעַלה וּהַבְּרִכּוֹת יִהְיֶה
מִצְוּיּוֹת בִּזְדָּח.

ד.

צָרִיךְ שְׁתַדֵּעַ, אַהוָבִי, בָנִי, אֲשֶׁר לְהַחֲיוֹת
וְלִשְׁמָחָה וּלְחִזְקָה וּלְעוֹדֵד אֶת נִשְׁמֹות יִתּוּמִים וִיתּוּמּוֹת

נשברֵי לב, אלמנות וחולמים וכzieעים ובעל מומין, זו מצוה שאין לה פהילך כלל, כי אצלו יתברך מאייד מאייד חשובים גלמודים ונשברֵי לב, כי הם פליו יתברך בביבול, וכשה אדם מחה ומשפה ומעודד אותם, גורם שמחה בכל הועלמות; ועל כן ראה אהובי, בני היקר, לעשות לעצמך חוק קביעה — לחזק ולעוזד כל מני נשברֵי לב, ותדבר על לבם כל מני דבורים של נחומים, ותשיכם ותדבר עליהם דבורים המשמחים ומחזקים ומעודדים, וזה מאייד מאייד חשוב למעלה, כי סוף כל סוף אין להם אף אחד בזה הועלם, ונדרמה להם כאלו כל הועלם עזבי אותם, אין מתעניינים באזרחותם ובມיריותם לבכם, ובזה שאתת בן מתעניין בהם ומדבר ומחזיק ומעודד אותם, זה שכרכ בועלם הנה ובעולם הבא. ובאמת אין מלים להסביר בפרטיות את גודל המצוה הנוראה והנפלאה הנה של יהוד וחזוק ליתומים ויתומות, אלמנות ושבורי לב, כי בזה הוא בונה כלים שתשמש שכינת עוז יתברך בזה הועלם; כי כל השבורים והנראאים הם הם כליו יתברך, וכשאוכים לחזקם ולאמץ ולוודדים, בזה בונים את כליו יתברך, ונמשכת שכינת עוז יתברך בעולם, ומAIR אורו הגנו בזה הועלם, ונמתקים

כֵּל הַדִּינִים, וּבְפִרְט עַל מַי שָׂוֹכָה לְחַזֵּק וְלַעֲזֵד
וְלִשְׁמַח וְלִבְדֵּק יְתּוֹמִים וַיְתּוֹמֹת אֶלְמָנוֹת וְשִׁבְעָרִי
לֵב, עַלְיוֹ נְשָׁפָע שְׁפָע אָוֹר זַיְוָחַיָּה הַבּוֹרָא יַתְּבִּרְךָ,
וּבְשִׁבְיל זוּה קַיּוֹ כָּל הַצְדִיקִים הַקָּדוֹשִׁים עֲוֹסְקִים
בְמַצְוָה הַיְקָרָה הַזֶּוּ — לְחַזֵּק וְלַאֲמֵץ לַעֲזֵד
וְלִשְׁמַח נְפָשֹׁת שְׁבוֹרוֹת. וּלְלִכְןָן קַיּוֹ הַבְּרָכוֹת
מְצֻוּיּוֹת בְּיִדָּם, כִּי זוּה מַאֲדָמָד חָשּׁוּב וַיְקָרָא אֲצָלוּ
יַתְּבִּרְךָ, לִשְׁמַח וְלִבְדֵּק אֶת עֲנֵנִים וְאֲבִינוֹנִים וְנִשְׁבָּרִי
לֵב; וְלִכְןָן רָאָה, אֲהוֹבִי, בְּנִי, גַם אָפָה לְהַכְנִיס אֶת
רַאֲשָׁךְ בֵּין אַלְוַי שְׁעוֹסְקִים בְּזָה — לִשְׁמַח וְלַעֲזֵד
דָּלִים וְאֲבִינוֹנִים יְתּוֹמִים וַיְתּוֹמֹת אֶלְמָנוֹת וְשִׁבְעָרִי
לֵב, וּבְשָׁכַר זוּה אָף פָּעָם לֹא תִּכְזֹב לְשׁוֹם נְפִיּוֹן
וְלִשׁוֹם בְּזִיּוֹן, אֶלְאָ תְּהִיה דָבָוק בְּחַי הַחַיִם בְּזֹה
יַתְּבִּרְךָ פָּמִיד.

ה.

צָרִיךְ שְׁתַדֵּע, אֲהוֹבִי, בְּנִי תִּקְרָר, כִּי בְזָה הַעוֹלָם
עוֹבָרים עַל כֵּל אֶחָד כֵּל מִינִי מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, צְרוֹת
וַיִּסּוּרִים מִבֵּית וּמִבָּחוֹץ, וְאֵין לוֹ לִפְנֵי מַי לְסִפְרָ אֶת
צְרוֹתָיו וּבְעִוָּתָיו וְכֵלְבָךְ מַר לוֹ דָבָר זוּה יוֹתֵר מִכָּל
הָאָרוֹת וְהַיְתּוֹרִים בְּעֵצֶם, כִּי כְּשֶׁאָדָם יִשׁ לוֹ לִפְנֵי

מי למספר את מר לבבו ומה שמעיק לו, בזה בעצמו כבר נושא, כי על-פי-רב כל הארות הן רק במשמעותו על הלב, ואין לו עם מי להתמלח וילספר את מרירות לבו, ואז דיקא הלב מעיק לו מאי מאי, לא-יכן כשייש לו לפניו מי לספר את ארוותיו, זה לו כבר ישועה גדולה; ועל-יכן ראה אהובי, בני בicker, להיות איש טוב, ותמיד תהיה לך און קשחת לנשברי לב, ותשמע את מעיקות לבכם, ובזה בעצמו אתה "עוֹזֵר דְּלִים" ומתחיה ומקיים אותם, ובאמת אם הייתה יודע את גדול המציאות הזה, אז תמיד הייתה מטה אוניך לשמע לב נשברים, והייתה מדובר על לבם דברי נחומיים, והייתה משמה את נפשם, אשר אין עוד דבר גדול מזה, ורואים בני-אדם חפצים לעשות טוב, חפצים לעשות מצוה ובפרט تحت צדקה, אך נמנע מהם מכפה סבות, והנה יש מצוה פתת ים להיות "עוֹזֵר דְּלִים", רק לחת להם און קשחת, אשר דבר זה בלבד הוא יותר מכל האקרות שעוזלים, ואין איש שם על לב את גדול זכות המציאות הגדולה הזאת, העולה על כל המציאות שבעולם אדים לחברו, כי בשעה שאדם נופל בדפקו ועצבונו, ומרורים ומרורים לו מהים עד מאי, ונדרמה לו כאלו כל

העולם כולו עזב אותו, ואף אחד לא הצליח לו מפנה, דבר זה שומר אותו מאד מאד עד שנופל בראותו, ונכנס ביאוש ודקאנון עמוק, וכשבא אליו אחד, ומתענין בצרותיו ובכל מה שעובר עליו, אין לך עוד מצוה גדולה מזו; ועל-כן, אהובי,بني היכר, ראה לא להיות בטלן, אלא תהיה "עוזר דלים", ותחענין בצרות זולחה, ותדבר על לבו שהפל יהיה טוב והפל יתפרק לטובה, ותרחיב לו את דעתו בכל מיני דברים ערבים ונעים וממש תהיה אותו.بني,بني, אין עוד מצוה גדולה יותר מזו; אשרי מי שעוסק בזה פמיד!

ו.

אהובי,بني היכר, עלייך לדעת שבזה העולם עוזר על כל אחד ואחד צרות משנות, זה בכה וזה בכה, ואין להם בפה להתנעם, ואין להם מי שיחזק אותם, ואין להם מי שידבר עליהם; ורקן אהובי, בני היכר אם אפה תקח את המזונה tuo לנצח ולעולם ולשםך בני ישראל, עלי לומר לך שגם המזונה בכית גדולה שרק יש, כי יש קונה את עולם בשעה אחת, וזה הצדקתה בכית גודלה שיש בזה

העולם, כי אם תפן לו כסף, מעדך לו ליום או ליוםים או לשבוע, אבל אם תדבר עמו איזה דבר טוב, תחזק אותו ותשפט אותו ותעוזדו, ומכך ניס בזקונה, כי עדין לא אבדה תקונתו, ועודין אין שום יאוש בעולם כלל, האלת אותו לגמרי; כי יש בעוננותינו הרבים אנשים שבל-כח מדכאים ביטורים, ועובד עליהם כל-כח הרבה צרות, עד שמחלייטים בדעתם שאין להם כבר מה לעשות בזיה העולם, אלא להתאבד, רחמנא לאצלו, והולכים במחשבות כאלו יום אחר יום, שבוע אחר שבוע, חדש אחר חדש, איך מתאבדים, והם חיים עצובים וממרמים, ואף אחד לא יודע מה כואב להם, כי אין להם למי לשפך את לבם הנשבר, וכשהם אליהם איזה איש שמח, ומשמח וմבדח אותם ומדבר על להם שלא יתיאשו, וחזק ומעודד אותם, עליו לדעת, אהובי, בני היקר, שאין לך מצוה יותר גדולה מזו, ועל זה אמרו חכמינו הקדושים: כל המקדים נפש אחת מישראל כאלו קיים עולם מלא, כי מה אפתה יודע מה הנפש הזה יכולת עוד לבנות, כי ראו בחוש בכל הדורות, אדם שחשבו שאין לו כבר שום תקונה, וממנו כבר לא יהיה שום דבר, וכשהם אחד וחזק אותו ושמחו

וועודדו, נתהפק עד שגעשה צדיק גדול, והAIR אודו יתפרק לדורות עולם, וכן ראו ענינים ואביונים, בעלי חובות מדכאים ביסורים, אשר חשבו פאלו אבד מנוס מהם לגמרי, וCKER אין להם שום תקווה בזה העולם, וכלכך היו מיאשים עד שרצו להתאבד, וחמנא לצלן, ובא אחד ודבר על לבם וחזקם ואמצם ועוזרם, אז לקחו את עצםם בידיהם, ונעשו עשירים גדולים, עשירים מפלגים, עד שעוזרו להרבה מוסדות התורה באזרחות, ואלו מעשים בכלל יום, שראוים בני-אדם שבוריהם ומדכאים, ואין להם למי לספר את צרותם לבם, וכשבא אדם ומחזקם ומעוזרם, הם לוקחים את עצםם בידם ומצלחים. וכך אבקש אותך מאר מאדר, אהובי, בני היקר, שתחזק ותאמץ את כל בר ישראל, ותהייה "עוֹזֵר דָּלִים", מי שאפתה רק מוצא לדבר עמו דבריהם של שמחה דבריהם של התמחזקות, פכניס בו אשר אין שום מציאות בלעדיו יתפרק כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והאדם הוא אין, הנה הוא פה והנה הוא כבר יוצא מזה העולם, ועל-כן שוא תשועת אדם, למה לבטח באדם, כי אין הוא יכול לעזר לעצמו, מכל שכן איך יעזר לוילתו? ולכן ראה, אהובי, בני, להיות

חזק במאזהה הימקה האו — לחזק ולעוזד נשות
שברות, אשר אין עוד מצוה יותר גודלה מזו, וארך
שנרכמה לך כאלו זה דבר פשוט, אבל הרכח לומר
له, שיש בזה העולם אנשים שבורים ומרקאים
ביאוש עצום, ומסתובבים בעולם הדמיון ובועלם
התהו, וחשך ומר להם כל המינים, וושאלים קשיות
וספקות עליו יתפרק, ויש להם טענות ומענות על
הקדוש ברוך הוא, למה בראשם ולמה הצרכו
ליידן זה העולם, ולמה חי צרייכים לעבר את כל
השלב הקשה שהם עוברים, ויש להם רק טענות
וקשיות עליו יתפרק, וכשבא איזה בר ישראל שמח
הבדיק בו יתפרק, ומחדר גם בהם ידיעות אלו,
אשר אין שום מציאות בלעדיו יתפרק כלל,
ושיתזקן את עצם, אז הם נתהפכים מהפהוק אל
הפהוק, עד שיש להם גמץן לחוץ לחזק יהודים
אחרים, כי גור לאחד גור למאה, אם מಡליקים נשמה
אחת שנקראת גור, כמו שכחוב: "גור הונייה נשמת
אדם", הנור הזה יכול להדליק עוד מאה גרות, עוד
מאה נפשות, ומאה נפשות יכולות להדליק עוד
אלף נפשות, ואלף נפשות יכולות להדליק עוד
עשרה אלף נפשות, וכל זה גרמת לכך, על ידי
שהיית "עוֹזֵר דָּלִים", וחזקך ואძקך איש שבור,

עוֹזֵר דָּלִים

שזהו מלא עצבות מלא מרירות, מלא קשיות, מלא ספקות עליו יתברך, ועשית שלום בינו לבין הקדוש ברוך הוא, אין עוד מצוה גדולה מזו; אשרי מי שיחזק את עצמו במצבה זו, ואו היה זוכה ומזכה את הربים, אשר זכות הربים תלינה בו.

. ז.

אהובי, בני היכר, עליך לדעת, כי נדמה לך שאטה בכירוע בזה העולם, ואתה טובל בסורים יותר מכל העולם כולו, ויש לך קשיות וספקות עליו יתברך, ואתה מדבר ביטוריים, ואתה שואל למה נבראת בזה העולם, ואתה כלכך שפלו בעניין עצמך, עד שנדמה לך שאטה לא שנה שום דבר, עלי לגולות לך, שנה לא לך, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי הוא יתברך מחייה וממותה ומקים את כל הבריאה כליה, הזמם, צומח, חי, מדבר הם עצם אלקות, כי הכל לכל אלקות גמור הוא, אך האדם מחתמת שחתא, לא יכול להפט במוח מה שבתו השגות רוחניות פניו, כי סוף כל סוף אדם היא גשם ועב וגס ומלא חמריות, בשבייל זה

איןנו יכול לקבל שהכל אֶלקיות, כי על זה צרייכים גייעה ותרצה ימים ושנים, עד שיחדר בעצמו אמונה אמן בו יתברך, להאמין אשר הוא יתברך נמצא, ואין בלעדיו נמצא, וכן ראה לחת את עצמו בידיך. והצעה היעוצה לך לצתת מארחותך ולהגיע אל מדרגה זו, שגם אתה תשיג רוחנית חיות אֶלקיות יתברך, היא רק על ידי שתלה מעיר לעיר ומכפר לכפר ומשכינה לשכינה, ותגלה לכלם את אמתת מציאותו יתברך, והיכן שאתה רק רואה איזה דל ואיזה שבור ואיזה נדחה, תחקק אותו ותאמץ אותו ותשמה ותבדח אותו, ותחדר בו גס-בן אמונה, שהוא יברך רק אליו יתברך, ובזכות זו שתמוך יהודים אחרים ותאמץ אותם מאד מאד, תראה איך שתתפרק כל המיריות וכל האנחות וכל הקשיות והסתוקות שלך אל עליות גדולות, כי ירידת היא לצרה עלייה, כי לפעמים האדם נופל בעמeka דתחומה רבה, שפפילים אותו מלמעלה במקומות מגנים כאלו, בירידות ונפילות כאלו, כדי שתהייה לו הרגשה מה נקראת מיריות בזה העולם, וכי יש עוד אלפיים ורבבות NAMES ישראליים שארכיכים לעזר להם, וכשאדם הוא במדרגה גבוהה מאד, איןנו יכול להבין שיש בני-אדם שם

שְׁבוּרִים מַאֲדָם, אֵין הוּא יִכּוֹל לְהִבָּין שַׁיִשׁ בְּנִי-אָדָם
שֶׁהָם שְׁבוּרִים, וַיֵּשׁ בְּנִי-אָדָם שֶׁהָם מַלְאִים קָשִׁיות
וִסְפָּקוֹת, שַׁיִשׁ בְּנִי אָדָם שְׁחַשָּׁךְ לָהֶם הַמִּינִים,
שַׁהְתִּיאָשׁוּ מִתְּזִיהָם לְגָמְרִי, עַד שְׁהַזּוֹלְכִים בִּמְחַשְּׁבָה
שֶׁל הַתְּאַבְּדוֹת, אָבֵל כִּשְׁאַתָּה נִפְלָתָה לִמְקוֹם שִׁנִּפְלָתָה,
וְגַם לְהָ מַר מַאֲדָם מַאֲדָם, וְגַם בְּרָאשָׁךְ עֲולֹות קָשִׁיות
עַלְיוֹ יִתְּבֻרֶךְ, וְגַם לְהָ יִשְׁסַׁפְקֹות עַל הַקְדוֹשָׁ-בָּרוּךְ
הָוּא, וַיֵּשׁ לְהָ טֻעַנוֹת וּמַעֲנוֹת, לְמַה בָּרָא אָזְתָךְ,
וְלְמַה הָצְרַכְתָּ לְפָל בְּנִפְילָה וּבִרְיךָ בָּזָו, וְלְמַה
הָצְרַכְתָּ לְכָל הָצְרוֹת הָאֱלֹהִי, אַתָּה רֹואָה שָׁגַם עַלְיָךְ
עוֹבֵר מֵהָ שְׁעוֹבֵר, וְאַף-עַל-פִּיכְנָן אַתָּה מַחְזֹק אֶת
עַצְמָךְ, עַלְיָךְ לְדִעָת, כִּי דִיקָא אַתָּה, שְׁהַנֶּךָ נִמְצָא
בִּירְיךָ וּבִנְפִילָה וּבַשְּׁלָכָה בָּזָו, אַתָּה יִכּוֹל לְמַזֵּק
וְלְאַמֵּץ אַלְפִים וּרְבָבות נִשְׁמוֹת, כִּי דִיקָא מֵי
שְׁתָרָגִישׁ טֻעַם וְחַשָּׁךְ, יִכּוֹל לְהָאִיר אוֹר לְמַי שְׁرָק
חַשּׁוֹךְ לוֹ, וְזֹו הַמִּצְוָה שֶׁל "עוֹזֵר דָלִים", לְעֹזֵר לְכָל
הַגְּנוּפּוֹלִים וּתְיִרּוֹדִים וּתְמִשְׁלָכִים בִּתְאוֹתֵיהֶם
וּבִמְהֻותֵיהֶם הַרְעֹות, וּלְהַתְּדִיר בָּהֶם שְׁמַחָה וְתְקֻוָּה,
שֶׁלָּא יִתְּיִאָשֵׁר אָף פָּעֵם בְּתִיזֵיכֶם.

ח.

ראה אהובי, בני היקר, לעשות עכשו התחלה
 חידשה, קיבל על עצמן מהיום הנה רק לעסק בעסק
 הקדוש והנורא הנה לחזק את נשות ישראל,
 ומיד תשמה אותם ותבזה אותם, ותחזיר בהם
 אמונה פשוטה, ואך שאף שאותה מרגיש שאף מאך
 רחוק מהדברים, כי הנה אמת אותה מחזק יהודים
 אחרים, אך עדין אותה נמצא בחשך, אל פשים לב
 אל זה, אותה צריך לקבל על עצמן קבלת הלב
 חזק, אותה מכרח לתקן ולאפשר את נשות
 ישראל, ובזכות זו אותה מחזק את נשות
 ישראל, ומכוenis בהם אמונה פשוטה בו יתברך
 ותועזר דלים, תזכה גם אותה להתחזק, כי הנה
 שהאדם מחזק אחרים, הוא מתחזק בעצמו; ועל-
 כן אהובי, בני היקר, ראה שבכל עסקה הנה העולם
 יהיה רק לתקן ולאפשר בני-אדם, ולשםם ולעוזרם
 ולאםם, ואך שאני יודע שלם מרים מאך הימים,
 וקשה לך בעצמן קשיות על הקדוש-ברוך-הוא,
 אל פשים לב זה, אותה רק תחזק יהודים, אפלו
 אותה איןך מחזק בדברים אלו, אותה רק תדבר
 עם אחרים, ועל-ידייך יהיה לך כחות עצומים

לחזק גם את עצמך; אשרי מי ששומע אל דברינו
אללה, ואו טוב לו בזה ובבא לנצח נצחים.

ט.

אהובי,بني היקר ראה לחזק את כל בר ישראל
שיהיה תמיד שמח, ותעדדו ותכenis בו תקונה, כי
באמת עוברים על כל אחד ואחד כל מני צרות
ויסורים ומכאובים ובלבולים — הן מעצמו והן
אחרים, הן מבני ביתו והן מילדיו והן בצרפתו,
והוא סובל הרבה יסורים וכשה אחד, ומעודדו
ומחזקו ומאמציו — ממש מצילו, וזה ממש פקוח
נפש, כי הרבה פעמים כשלדם בא למצב בזה
שנדרמה לו באלו אבד מנוס ותקונה ממנה, או רוזה
רק להתאבד, וכשאדם אחד מחזק ומעודדו
ומশמחו, הוא פשוט מצילו, ועל-כן ראה אהובי,
בני היקר, לעשות לעצמך חק ולא עבר, לתקן
ולאמץ ולעוזד את נשות ישראל, ואו תראה נשים
גיגים شيء-שה עמק הקדוש-ברוך-הוא, כי בנסיבות
זו שאתה תחזק את אחרים, הקדוש-ברוך-הוא
יחזק אותך, ודבר זה אתה צריך לעשות לעצמך
חק קבוע תמיד, רק לתקן ולעוזד ולאמץ את
נשות ישראל.

.ב.

אֲהוֹבִי, בְּנֵי הַיּוֹקָר! רָאָה לִמְסֶר אֶת נְפָשָׁךְ לְעֹזֶר
 לְאָנָשִׁים אֲמָלְלִים, יְרוּדִים וּגְפוּלִים, וּעֲקָר הַעֲזָר מִה
 שַׁאֲתָה יָכֹל הַוָּא לְדָבָר עַל לְבָם, לְמַזְקָם וּלְאַמְצָם
 וּלְעוֹזָדָם, וְלְהַכְנִיס בָּהֶם רַוֵּחַ מִיָּם חֶרְשָׁה, שִׁידָעָה
 אֲשֶׁר אֵין שָׁוֵם יָאוֹשׁ בָּעוֹלָם כָּלָל, וּמְחֻזִּירָם אֱלֹיָה
 יַתְּבִּרְךָ, כִּי לְמַעַלָּה בְּשָׁמִים מְחֻפְּאָרִים עִם אָדָם
 שַׁהְוָא עֹסֶק פָּמִיד לְמַזְקָן וּלְאַמְצָן וּלְעוֹזָד אֶת נְשָׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל; וְלֹכֶן, רָאָה, אֲהוֹבִי, בְּנֵי הַיּוֹקָר, לִמְסֶר אֶת
 נְפָשָׁךְ בְּפָעֵל מִפְּשָׁשׁ רָק לְדָבָר דָּבָורים טוֹבִים,
 דָּבָורים יְפִים, דָּבָורים עֲרָבִים וּמְתָקִים עִם כָּל
 נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְחַדֵּיר בָּהֶם אֶת הַאֲמֹנוֹה
 הַקְדוֹשָׁה, וּמְתַזְקָם וּתְאַמְצָם וּתְעוֹזָדָם וּתְקַרְבָּם
 אֱלֹיָה יַתְּבִּרְךָ, וּעֲלֵיכִידֵּיהֶה מִזְכָּה גַּם אֲתָה לְהַתְזֹקָה,
 כִּי בָּזָה שְׁמַמְזָקִים אֶת אֶחָרִים נְעִשִּׁים בְּעַצְמָם
 מְתַזְקִים, וְלֹכֶן רָאָה לְהִזְמִין תְּזֹקָה וְאַמְיוֹן בְּעַבּוֹדָה
 הַקְדוֹשָׁה זוֹ, וְאֵז תְּרִאהָ נְסִים נְגִילִים שִׁיעַשָּׂה עַמְךָ
 הַקְדוֹשָׁ-בָּרוּךְ-הַוָּא; כִּי מֵי שְׁמַקְרֵב בְּנֵי-אָדָם
 לְעַבּוֹדָת הַשֵּׁם יַתְּבִּרְךָ, וּמְכַנִּיסָּם פְּתַח בְּנֵי-הַשְׁכִּינָה,
 הַבְּרִכּוֹת מְצִוּיּוֹת בְּיַדָּו, וְהַוָּא יָכֹל לְבָרֵךְ אֶת אֶחָרִים
 וְגַם בְּעַצְמוֹ מְתַבְּרֵךָ; אֲשֶׁרִי מֵי שְׁמֹוּסָר נְפָשָׁו בְּפָעֵל

עוֹזֵר דָּלִים

מִמֶּשׁ לְחַזֵּק וְלַעֲזֵד וְלַאֲמֵץ וְלִשְׁמַח אֶת נְשָׂמוֹת
יִשְׂרָאֵל, שֶׁאָז יָאֵר עַלְיוֹ אֹור נָרוֹא וְגַפְלָא מַאַד,
וַיַּזְכֵּה לְטַעַם חַיִּים עַוְלָם הַבָּא בַּעֲוָלָם הַזָּה, אֲשֶׁרִי לוּ
בָּזָה וְאֲשֶׁרִי לוּ בַּבָּא לִגְנַצְחָנָצָחים.

תִּם וּנְשִׁלְמָם, שְׁבַח לְאֵל בָּזְרָא עַוְלָמִי!